

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

7 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Grela

SSN Marcin Łochowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 7 sierpnia 2025 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 5 lipca 2022 r., I ACa 523/22,
w sprawie z powództwa M.C. i K.C.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,

1) oddala skargę kasacyjną;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powodów po 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

Jacek Grela
(M.T.)

Ewa Stefańska

Marcin Łochowski

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 4 lutego 2022 r. Sąd Okręgowy w Toruniu zasądził od pozwanego Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz powódki M.C. kwotę 84 021,21 zł z bliżej określonymi odsetkami (pkt 1); oddalił powództwo M.C. w pozostałej części (pkt 2); zasądził od pozwanego na rzecz powoda K.C. kwotę 84 021,21 zł z bliżej określonymi odsetkami (pkt III); oddalił powództwo K.C. w pozostałej części (pkt IV); orzekł o kosztach postępowania (pkt V).

Odnosząc się do podniesionych przez powodów zarzutów abuzywności zapisów umownych wprowadzających mechanizm denominacji (§ 3 ust. 3, § 8 ust. 4 Regulaminu), Sąd Okręgowy ocenił, że powodowie występowali w sprawie w charakterze konsumentów, gdyż zawarcie umowy było czynnością dokonaną z przedsiębiorcą (bankiem), niezwiązaną bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową powodów.

Umowa została sporządzona przez bank na standardowym wzorcu, a powodowie mieli wpływ jedynie na kwotę udzielonego kredytu, okres kredytowania i datę, w której miała być pobierana rata. Została ona przygotowana według standardowego wzorca i przedstawiona powodom w wersji gotowej do podpisu, wraz z licznymi załącznikami. Umowa miała charakter adhezyjny, a rzeczywisty wpływ powodów na umowę ograniczał się do jej podpisania lub niepodpisania. W rozmowach poprzedzających zawarcie umowy pracownik banku nie poruszał kwestii ryzyka związanego z zaciągnięciem kredytu denominowanego w walucie obcej. Zapewniał powodów o stabilności szwajcarskiej waluty, wzbudzając w nich przekonanie o braku realnego ryzyka kursowego. Powodom nie przedstawiono żadnych symulacji wysokości zadłużenia i wysokości raty w przypadku znacznego wzrostu kursu waluty obcej.

Sąd Okręgowy wskazał, że sporna klauzula waloryzacyjna stanowiła element określenia głównego świadczenia stron, gdyż miała być wykorzystywana do określenia zarówno wysokości świadczenia banku, jak i późniejszych świadczeń kredytobiorcy. Klauzula ta nie została sformułowana w sposób jednoznaczny.

Odesłanie w klauzuli denominacyjnej do tabel banku nie pozwala ustalić wysokości zobowiązania w chwili zawarcia umowy ani samego mechanizmu ustalania wysokości zobowiązania. Żadne z postanowień umowy nie wskazuje na sposób ustalania przez bank kursów kupna i sprzedaży waluty obcej, według których następować miało ustalenie wysokości długu powodów oraz wysokości ich świadczenia na rzecz banku (raty). Przy tym nie ma znaczenia, czy w banku istniały i były wdrożone procedury ustalania kursów na potrzeby tabel oraz na ile kursy te miały charakter rynkowy. Przy ocenie abuzywności przedmiotem badania są postanowienia umowne według stanu z chwili zawarcia umowy, nie praktyka wykonywania umów przez jedną ze stron.

Sąd pierwszej instancji doszedł do wniosku, że analizowane postanowienia umowne (§ 3 ust. 3, § 8 ust. 4 Regulaminu) kształtowały prawa i obowiązki powodów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a przy tym rażąco naruszały interesy powodów. Powierzenie bankowi jednostronnego uprawnienia do ustalenia kursu waluty, według którego ustalana jest każdorazowa wysokość zobowiązania powodów oraz wysokość świadczeń ratałnych, jest działaniem nielojalnym wobec klienta i nie zostałoby zaakceptowane przez racjonalnego i należycie poinformowanego konsumenta, gdyby było negocjowane indywidualnie. Bank ma możliwość uzyskania dodatkowych korzyści ekonomicznych w wyniku jednostronnego ustalenia rozmiarów spreadu walutowego, przy czym w przedmiotowej umowie następowało to w sposób pośredni – przez dobór banków, których kursy walut miały stanowić podstawę ustalenia wysokości marży. Przyjęcie opisanego mechanizmu przerzuca jednocześnie w całości na konsumenta ciężar ryzyka walutowego, gdyż pozwala bankowi na ustalenie takich kursów przyjmowanych do przeliczania spłacanych rat, aby ekonomiczne skutki wzrostu kursu waluty obcej ponosił wyłącznie konsument.

W ocenie Sądu Okręgowego, dla oceny abuzywności nie ma znaczenia wejście w życie tzw. ustawy antyspreadowej z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, gdyż przedmiotem oceny jest umowa w chwili jej zawarcia, a nie praktyka wykonywania umowy.

Sąd Okręgowy stwierdził, że postanowienia umowy kredytu wprowadzające mechanizm waloryzacji świadczeń stron do franka szwajcarskiego według kursów

waluty ustalanych jednostronnie przez bank, stanowią niedozwolone postanowienia umowne. Określenie wysokości należności obciążającej konsumenta z odwołaniem do tabel kursów ustalanych jednostronnie przez bank, bez wskazania obiektywnych kryteriów, jest nietransparentne, pozostawia pole do arbitralnego działania banku i w ten sposób obarcza kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem oraz narusza równorzędność stron.

Abuzywność klauzul waloryzacyjnych nie ogranicza się jednak do kwestii ustalania kursów walut jednostronnie przez bank. Sam sposób ukształtowania ryzyka kursowego rażąco narusza interesy konsumenta i jest sprzeczny z dobrymi obyczajami, gdyż tworzy znaczącą nierównowagę praw i obowiązków stron umowy ze szkodą dla konsumenta. Przyjęta w spornej umowie konstrukcja rozkładu ryzyka walutowego powoduje, że konsument był obciążony tym ryzykiem w sposób nieograniczony, gdyż nie ustalono żadnej umownej granicy wzrostu kursu waluty waloryzacji, powyżej której wzrost nie wpływałby już na wysokość salda zadłużenia i na wysokości raty.

Sąd Okręgowy wskazał, że cywilnoprawną sankcją ustalenia abuzywności postanowienia umowy jest brak związania nim konsumenta (art. 385¹ § 1 k.c.), przy zachowaniu związania stron umową w pozostałej części (art. 385¹ § 2 k.c.). Regulacja ta nie odnosi się jednak do postanowień określających główne świadczenia stron, do których, w ocenie Sądu pierwszej instancji, zaliczają się postanowienia wprowadzające mechanizm denominacji do umowy kredytu. Skutkiem abuzywności jest nieważność całej umowy, przy czym skutek ten nie nastąpi, jeżeli istnieje możliwość zastąpienia zakwestionowanego postanowienia przepisami dyspozytywnymi lub jeżeli konsument wyrazi wolę dalszego obowiązywania umowy z zachowaniem klauzuli abuzywnej.

Zdaniem Sądu Okręgowego w realiach sprawy nie ma możliwości zastąpienia postanowień abuzywnych przepisami dyspozytywnymi. Nie wchodzi w rachubę zastosowanie dyspozycji art. 358 § 2 k.c., który wszedł w życie po zawarciu umowy kredytu. Z braku podstawy prawnej w przepisach dyspozytywnych nie można również usunąć klauzuli denominacyjnej z zachowaniem oprocentowania według stawek LIBOR właściwych dla zobowiązań wyrażonych we frankach szwajcarskich.

Mechanizm taki stawiałby kredytobiorców kredytów waloryzowanych w walucie obcej w sytuacji nieuzasadnionego uprzywilejowania w stosunku do pozostałych kredytobiorców.

Powodowie konsekwentnie i kategorycznie wyrażali wolę unieważnienia całej umowy, nie akceptując utrzymania jej w mocy z zachowaniem postanowień abuzywnych. Z podanych względów, w świetle art. 58 § 1 w zw. z art. 385¹ § 1 k.c., Sąd Okręgowy ocenił, że umowa kredytu hipotecznego zawarta przez strony 28 października 2002 r. jest nieważna w całości. Rozstrzygnięcie o dochodzonym w pozwie roszczeniu o zwrot nienależnego świadczenia zostało oparte na art. 405 w zw. z art. 410 § 1 k.c.

Wyrokiem z 5 lipca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił apelację pozwanego.

Sąd Apelacyjny podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, Sąd zaakceptował także dokonaną przez ten Sąd ocenę materiału dowodowego.

Sąd Apelacyjny podzielił pogląd Sądu pierwszej instancji co do niedochowania przez pozwanego wymogu jednoznaczności postanowienia umowy odnoszącego się do mechanizmu denominacji. Zdaniem Sądu drugiej instancji, powodom nie wyjaśniono mechanizmu waloryzacji kredytu do waluty obcej. Nie jest spełnieniem obowiązków informacyjnych wskazanie w umowie, na której treść konsument nie miał wpływu, że ryzyko związane ze zmianą kursu waluty ponosi kredytobiorca oraz odebranie od niego oświadczenia o standardowej treści, że został poinformowany o ponoszeniu ryzyka wynikającego ze zmiany kursu waluty.

Sąd odwoławczy podzielił także pogląd, że warunki umowy, które nie były indywidualnie negocjowane, uznaje się za nieuczciwe, jeśli, stojąc w sprzeczności z wymogami dobrej wiary, powodują znaczącą nierównowagę wynikających z umowy praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, postanowienia umowy (regulaminu), określające zasady przeliczenia kwoty udzielonego kredytu na złotówki przy wypłacie kredytu, jak i spłacanych rat na walutę obcą, pozwalające bankowi swobodnie kształtować kurs waluty obcej, mają charakter niedozwolonych postanowień umownych. Takie klauzule mają charakter

abuzywny, bowiem kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Sprzeczność z dobrymi obyczajami i naruszenie interesów konsumenta polega w tym przypadku na uzależnieniu wysokości świadczenia banku oraz wysokości świadczenia konsumenta od swobodnej decyzji banku.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, skutkiem abuzywności spornych postanowień określających główne świadczenia stron, wobec wyrażnej woli strony powodowej i niemożliwości jej uzupełnienia innymi postanowieniami umownymi, jest nieważność umowy. Sąd ten wskazał, że skutkiem uznania postanowień umownych za niedozwolone klauzule umowne jest ich eliminacja z umowy, zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. Sąd drugiej instancji podkreślił, że nie jest zobligowany do zastosowania przepisów dyspozytywnych w miejsce niedozwolonych klauzul umownych, zaś istnienie umowy przy eliminacji klauzul abuzywnych nie jest możliwe, gdyż znacząco zmieniałoby to charakter stosunku prawnego. Sąd Apelacyjny uznał również za prawidłowe rozważania Sądu pierwszej instancji odnośnie do istnienia obowiązku zwrotu świadczenia z tytułu zawartej umowy jako skutku nieważności czynności prawnej, co wynika z art. 405 w zw. z art. 410 § 1 k.c.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości. Zarzucił naruszenie: art. 56 oraz art. 65 § 2 w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. oraz 385² k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: „dyrektywa 93/13”) w zw. art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 w zw. z art. 288 TFUE oraz art. 2 i 54 Traktatu akcesyjnego w zw. z art. 2 i 9 Konstytucji w zw. z art. 87 ust. 1 Konstytucji; art. 385¹ § 1 i 2 w zw. z art. 58 § 3 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (dalej: „pr.bank.”) w zw. z art. 56 i 65 k.c.; art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 3 w zw. z art. 4 ust. 2 oraz art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13; art. 65 § 1 i 2 w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 w zw. art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13; art. 24 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim, względnie art. 41 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe; art. 455 w zw. z art. 481 § 1 k.c.; art. 327¹ § 1 i 2 w zw. z art. 391 § 1 i art. 378 § 1 oraz 387 § 2¹ k.p.c. Na tej podstawie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy

Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie orzeczenie co do istoty sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na uwzględnienie.

Chybiony okazał się zarzut dotyczący niepełnego odniesienia się do zarzutów apelacji. Zarzut taki może być skuteczny w postępowaniu kasacyjnym tylko wówczas, gdy konstrukcja uzasadnienia uniemożliwia miarodajną kontrolę kasacyjną zaskarżonego wyroku, a więc, co do zasady, wtedy, gdy nie sposób prześledzić rozumowania sądu drugiej instancji. W ocenie Sądu Najwyższego, uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera niezbędne elementy wymagane przez art. 387 § 2¹ k.p.c., a jego kontrola kasacyjna jest możliwa.

Według Sądu Apelacyjnego, postanowienia dotyczące przeliczenia kwoty kredytu i spłat na CHF są abuzywne, a bez nich umowa nie może funkcjonować, co prowadzi do wniosku o jej upadku (nieważności). Pozwany podważa to stanowisko, formułując zarzuty, które już wielokrotnie były przedmiotem oceny w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Nieskuteczny jest zarzut skarżącego oceny abuzywności postanowień umowy oraz analizy skutków ich ewentualnej abuzywności w sytuacji, gdy umowa została zawarta w 2002 r., a więc przed akcesją Polski do Unii Europejskiej i wprowadzeniem do polskiego porządku prawnego regulacji dyrektywy Rady 93/13. Mimo że Polska stała się członkiem Unii Europejskiej 1 maja 2004 r., a kwestionowana umowa kredytu została zawarta 28 października 2002 r., to na mocy art. 68 i 69 Układu Europejskiego z dnia 16 grudnia 1991 r. ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską, z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, z drugiej strony, Polska zobowiązała się do zbliżenia istniejącego i przyszłego ustawodawstwa Polski do ustawodawstwa istniejącego we Wspólnocie. Polska miała podjąć wszelkie starania w celu zapewnienia zgodności jej przyszłego ustawodawstwa z ustawodawstwem Wspólnoty. Zbliżanie przepisów prawnych miało objąć m.in. ochronę konsumenta.

Z kolei art. 385¹ k.c. i następne (przepisy k.c. ustanawiające ochronę konsumenta przed niedozwolonymi postanowieniami umownymi) zostały

wprowadzone ustawą z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny. Ustawa ta dokonała w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektyw Wspólnot Europejskich – między innymi dyrektywy 93/13. Stąd też zarzut skarżącego okazał się nieskuteczny.

Nietrafny jest zarzut skarżącego, że z perspektywy art. 385¹ § 1 k.c. konieczna jest rozłączna ocena klauzuli ryzyka walutowego (powiązania zawartej umowy z walutą obcą) i klauzuli *spreadu* walutowego (a raczej klauzuli kursowej regulującej sposób ustalania kursu wykorzystywanego do przeliczenia złotych na CHF w trakcie wykonywania umowy), składających się łącznie na zawartą w umowie klauzulę przeliczeniową.

Sąd Najwyższy wyjaśnił już w orzecznictwie, że klauzula ryzyka walutowego nie może funkcjonować bez klauzuli kursowej określającej przeliczenie zobowiązań stron w celu ustalenia wysokości ich świadczenia. Z kolei klauzula *spreadowa* nie ma racji bytu w umowie, w której nie zastosowano mechanizmu przeliczeniowego i wynikającego z niego narażenia konsumenta na ryzyko kursowe. W konsekwencji klauzule te składające się na przyjęty w umowach kredytu mechanizm przeliczeniowy są ze sobą ściśle powiązane, a ich rozszczępienie jest zabiegiem sztucznym (zob. wyroki SN: z 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr B, poz. 20; z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22; z 13 maja 2022 r., II CSKP 293/22; z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22; z 24 czerwca 2022 r., II CSKP 10/22; z 28 października 2022 r., II CSKP 902/22; z 28 października 2022 r., II CSKP 910/22; z 8 listopada 2022 r., II CSKP 1153/22; z 26 stycznia 2023 r., II CSKP 722/22; z 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22; z 8 marca 2023 r., II CSKP 1095/22; z 12 kwietnia 2023 r., II CSKP 1531/22; z 18 kwietnia 2023 r., II CSKP 1511/22; z 8 listopada 2023 r., II CSKP 2099/22).

Sąd Apelacyjny trafnie ocenił jako niedozwolone klauzule przeliczeniowe w umowie stron, pozwalające pozwanemu Bankowi na arbitralne (dowolne) ustalanie kursu walutowego stanowiącego podstawę do określenia wysokości udostępnionej powódce oraz jej mężowi kwoty kredytu i wysokości poszczególnych rat. Stanowisko o niedozwolonym charakterze postanowień, w których możliwość ustalania kursu

(a zatem również wysokości świadczeń) zależy od arbitralnej decyzji jednej ze stron, jest już ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. m.in. wyroki: z 30 czerwca 2022 r., II CSKP 656/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 52, i tam powołane orzecznictwo; z 31 stycznia 2023 r., II CSKP 334/22; z 8 lutego 2023 r., II CSKP 978/22).

Konsekwencją stwierdzenia, że dane postanowienie umowne ma charakter niedozwolony w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., jest działająca *ex lege* sankcja bezskuteczności niedozwolonego postanowienia, połączona z przewidzianą w art. 385¹ § 2 k.c. zasadą związania stron umową w pozostałym zakresie (zob. m.in. uchwałę SN z 29 czerwca 2007 r., III CZP 62/07, OSNC 2008, nr 7-8, poz. 87, oraz uchwałę składu siedmiu sędziów SN z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56, a także m.in. wyroki SN: z 30 maja 2014 r., III CSK 204/13; z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 24 października 2018 r., II CSK 632/17; z 8 lutego 2023 r., II CSKP 978/22).

Zatem uznanie, że postanowienia określające zasady przeliczania kwoty kredytu udzielonego w CHF na złote polskie oraz uiszczanych spłat na walutę obcą są niedozwolonymi postanowieniami umownymi, oznacza, że zgodnie z art. 385¹ § 1 zd. 1 k.c. nie wiążą one powodów. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyjaśnił, że art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, że warunek umowny uznany za nieuczciwy należy co do zasady uznać za nigdy nieistniejący, tak by nie wywoływał on skutków wobec konsumenta. W związku z tym, sądowe stwierdzenie nieuczciwego charakteru takiego warunku powinno mieć z reguły skutek w postaci „przywrócenia” sytuacji prawnej i faktycznej konsumenta, w jakiej znajdowałby się on w braku tego warunku [wyrok z 21 grudnia 2016 r., C-154/15, C-307/15 i C-308/15, Francisco Gutiérrez Naranjo i Ana María Palacios Martínez przeciwko Cajasur Banco i Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA (BBVA), pkt 61-62].

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale składu całej Izby Cywilnej z 5 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22 (OSNC 2024, nr 12, poz. 118), w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie

umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów (pkt 1. uchwały). W razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie (pkt 2. uchwały). Wymaga podkreślenia, że według art. 87 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym uchwała składu całej izby, z chwilą jej podjęcia, uzyskuje moc zasady prawnej, co oznacza, że wiąże inne składy Sądu Najwyższego (zob. art. 88 ustawy o Sądzie Najwyższym).

W konsekwencji nieuzasadnione są zarzuty skargi odnoszące się do możliwości wypełnienia luki w umowie przez odwołanie się do mechanizmu ustalania kursu walutowego przewidzianego w art. 358 § 2 i 3 k.c., tj. przyjęcia na potrzeby wyliczeń średniego kursu NBP, możliwości jej wykonywania w świetle art. 69 ust. 3 pr.bank. lub zastosowania art. 65 k.c. czy przepisów prawa wekslowego, a co za tym idzie – utrzymania umowy.

Niezasadny jest również zarzut pozwanego co do zasądzonych odsetek. W wyroku z 15 czerwca 2023 r., C-520/21, Bank M. (*Conséquences de l'annulation du contrat*), Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyjaśnił, że art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, iż nie stoją one na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą konsument ma prawo żądać od instytucji kredytowej rekompensaty wykraczającej poza zwrot miesięcznych rat i kosztów zapłaconych z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty, pod warunkiem poszanowania celów dyrektywy 93/13 i zasady proporcjonalności. Skuteczność ochrony przyznanej konsumentom przez dyrektywę 93/13 byłaby jednak zagrożona, gdyby konsumenci ci, powołując się na prawa, które wywodzą z tej dyrektywy, byli narażeni na ryzyko nieotrzymania odsetek za opóźnienie od kwot, które powinny im zostać zwrócone ze względu na nieważność takiej umowy od momentu upływu terminu nałożonego na przedsiębiorcę do wykonania świadczenia, po tym jak przedsiębiorca ten otrzyma wezwanie do zwrotu tych kwot [wyrok TSUE z 14 grudnia 2023 r., C-28/22, Getin Noble Bank (*Délai de prescription des actions en restitution*)].

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. oddalił skargę kasacyjną, a stosownie do art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych obciążył skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.

Jacek Grela

Ewa Stefańska

Marcin Łochowski

(M.T.)

[SOP]